

محمد نعیم آبادی

عدم سنخیت دروس گرایش علوم انسانی و اجتماعی رشته علوم کتابداری و اطلاع رسانی (مقطع کارشناسی)

دانشجویان دوره کارشناسی رشته علوم کتابداری و اطلاع رسانی ۱۳۴ واحد درسی را در این مقطع می گذرانند

که شامل:

دروس پایه کتابداری ۲۲ واحد

دروس تخصصی کتابداری (اجباری) ۵۸ واحد

دروس تخصصی کتابداری (انتخابی) ۴ واحد

دروس موضوعی (غیر کتابداری) گرایش ۳۰ واحد

دروس عمومی ۲۰ واحد

می باشد. صرف نظر از چگونگی تدریس (کیفیت آموزش) دروس گرایش و پایه آنچه بیشتر از همه برای

دانشجویان و فارغ التحصیلان این رشته سؤال برانگیز است جایگاه این دروس در آینده شغلی آنهاست. از آنجا که اکثر

فارغ التحصیلان این رشته جذب کتابخانه‌ها می‌شوند، بسیاری از درسهای گذرانده شده خود در مدت تحصیل را بی‌ربط و یا کم‌ربط در رابطه با شغل می‌بینند و در مقابل بسیاری از دروس و تخصصها را فرا نمی‌گیرند.

نگاهی به دروس گرایش علوم انسانی و اجتماعی نشان می‌دهد که دانشجو با گذراندن ۱۰ درس ۳ واحدی در این دوره به معرفتها و دانشهایی باید آگاهی پیدا کند که صرف‌نظر از دو مورد آن بقیه هیچ نقشی را در شغل آتی او نخواهند داشت. این درسها عبارتند از:

آمار و احتمالات مقدماتی

مبانی سازمان و مدیریت

مبانی علم حقوق

مبانی تاریخ اجتماعی ایران

جغرافیای شهری و روستائینی

کلیات علم اقتصاد

روانشناسی کودک و نوجوان

تاریخ ادیان

دو درس باقیمانده یعنی مبانی کامپیوتر و برنامه‌نویسی و آشنائی با بانکهای اطلاعاتی علوم انسانی و اجتماعی چنان اهمیتی دارند که علاوه بر اینکه اضافه‌شدن تعداد واحدهای آنها پیشنهاد می‌شود جای آنها در دروس تخصصی کتابداری خالی می‌نماید. همچنین درس مبانی سازمان و مدیریت با ارائه درس اداره کتابخانه در دروس تخصصی کتابداری زاید به نظر می‌رسد.

همین مشکل در دروس پایه کتابداری نیز رخ می‌نماید و آن گذراندن دروس:

روانشناسی عمومی

تاریخ تمدن

مبانی جامعه‌شناسی

تاریخ ادبیات ایران

تاریخ ادبیات جهان

روانشناسی اجتماعی

و تاریخ عمومی فلسفه

است. در جایی که فارغ التحصیل این رشته و یا کتابدار تحصیل کرده‌ای که از او انتظار می‌رود مسائل مهم حرفه

خود را آموخته باشد؛ فقط ۴ واحد از بین دروس انتخابی زیر گذرانده است:

خدمات عمومی

خدمات ویژه خارج از کتابخانه

مرجع‌شناسی اسلامی

حفاظت و نگهداری مواد کتابخانه

آشنایی با صنعت چاپ و نشر

مقدمات آرشیو

شیوه‌های مطالعه

آشنایی با کتب خطی و کمیاب

درسهایی که نیاموختن هر کدام از آن‌ها برای کتابدار آینده تأثیر منفی دارد.

بعجاست که استادان و برنامه‌ریزان این رشته با بررسی دقیق و پژوهش علمی در این زمینه دروس زاید را حذف

کرده و دروس انتخابی یا جدید مانند روش تحقیق، نمایه‌سازی و چکیده‌نویسی، نرم‌افزارهای کتابداری و... را

جایگزین آن‌ها نمایند.